

PSALMEN

51, 32

Davids berouw over zijn zonde met Bathseba
en zijn blijdschap over Gods vergeving.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/psalmen/51-32

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding tot de zeven boetepsalmen	2 min	5
2	Vijf kenmerken van boetepsalmen	3 min	6
3	De boetepsalmen in vier categorieën	5 min	7
4	Psalm 51 en Davids zonde met Bathseba	3 min	9
5	Nathan brengt David tot bekering	3 min	11
6	De blijvende gevolgen van Davids zonde	2 min	14
7	Lezing van Psalm 51	2 min	15
8	Vergeving berust op Gods barmhartigheid	3 min	16
9	Reiniging door het bloed van Christus	4 min	17
10	God wil berouwvolle zondaars vergeven	2 min	21
11	Reinig mij met hysop	3 min	22
12	Davids gebed om redding van bloedschuld	5 min	25
13	Tegen God alleen heb ik gezondigd	3 min	28
14	Ware en onechte bekering	4 min	29

15	Seksuele zonde is zonde tegen God	3 min	31
16	God is rechtvaardig wanneer Hij oordeelt	3 min	34
17	In zonde ontvangen en geboren	5 min	35
18	De betekenis van de verbrijzelde beenderen	3 min	38
19	Davids voornemens na zijn vergeving	2 min	40
20	God verlangt een veranderd hart	4 min	41
21	Gebed voor Sion en oprechte offers	3 min	44
22	Lezing van Psalm 32	2 min	46
23	Blijdschap, vergeving en oprechtheid	4 min	47
24	Schuldgevoel put lichaam en ziel uit	2 min	49
25	Belijdenis, zonde en lichamelijke ziekte	4 min	50
26	Vertrouwen en veiligheid na vergeving	2 min	53
27	David spreekt namens God	2 min	55
28	God leidt met Zijn alziende oog	2 min	57
29	Gehoorzamen zonder bit en toom	2 min	58

30	Een roeping tijdens het fabriekswerk	2 min	59
31	Gods leiding bij een moeilijke beslissing	3 min	61
32	Ontslag en een nieuwe plek in de bediening	2 min	62
33	David leert en onderwijst zijn les	2 min	63
	Om verder te lezen		64

1

Inleiding tot de zeven boetepsalmen

We gaan nu beginnen aan onze studie van de boetepsalmen, zoals ze worden genoemd, en die meteen ook afronden. Het woord ‘boetvaardig’ houdt natuurlijk verband met ‘berouwvol’, of is daar in elk geval aan verwant.

Wanneer iemand gezondigd heeft en verdriet heeft over zijn zonden, zeggen we dat hij boetvaardig is. Er zijn om precies te zijn zeven Psalmen die van oudsher of volgens de traditie boetepsalmen worden genoemd. Ze zijn niet allemaal even duidelijk een uiting van bekering, maar er lijkt toch enige grond te zijn om ze zo te noemen. Het zijn Psalm 6, Psalm 32, Psalm 38, Psalm 51, Psalm 102, Psalm 130 en Psalm 143.

Ik geloof dat ik je eerder, tijdens onze inleiding op het boek Psalmen, een lijst van boetepsalmen heb gegeven, en daarbij heb ik je wat verkeerde informatie gegeven. Als ik je een lijst van Psalmen heb gegeven, geloof ik dat ik Psalm 39 erin heb opgenomen en Psalm 130 niet. Ik heb geen idee hoe die fout in mijn eigen aantekeningen terechtgekomen is, maar ik ontdekte dat ik zo’n fout had gemaakt. Dus als je eerder in je aantekeningen een lijst van boetepsalmen hebt opgeschreven, staat daar waarschijnlijk 39 in en 130 niet. Nogmaals, ik weet niet hoe die fout gemaakt is, maar hij is inderdaad gemaakt.

Elk van deze zeven Psalmen zoekt op de een of andere manier Gods barmhartigheid vanwege zonden. Soms komen de Psalmen voort uit een tijd waarin de psalmist beseft dat hij vanwege zijn zonde moeilijke tijden doormaakt. Andere keren gaat het uitsluitend om bekering, hoewel hij niet noodzakelijkerwijs moeilijke tijden heeft doorgemaakt vanwege zijn zonden. Hij beseft eenvoudigweg hoe zondig hij is geweest en zoekt Gods vergeving.

2

Vijf kenmerken van boetepsalmen

Tijdens mijn bestudering van deze zeven Psalmen heb ik vijf elementen ontdekt die de meeste ervan gemeen hebben. Alle Psalmen bevatten enkele van deze elementen, en verscheidene bevatten ze alle vijf. Ik wil ze je noemen, zodat je deze verschillende elementen misschien herkent wanneer ze naar voren komen terwijl we de Psalmen zelf lezen.

Eén ding dat boetepsalmen gewoonlijk bevatten, en waarmee ze meestal beginnen, is een roep tot God om barmhartigheid, een roepen tot God om vergeving en barmhartigheid. Een ander heel gebruikelijk element, een tweede element, is berouw over en/of belijdenis van zonde. Berouw is natuurlijk grote droefheid over zonde, samen met het belijden van zonde. Dit komt niet in elk van deze Psalmen voor, maar de meeste hebben dit kenmerk.

Ook verwijzen de meeste ervan — ik denk allemaal op één na — naar lichamelijke symptomen van zwakte of ziekte die de psalmist als gevolg van zijn zonde ervaart. Het lijkt erop dat deze ziekten niet noodzakelijkerwijs verwijzen naar iets wat rechtstreeks door de zonde zelf is veroorzaakt. Iemand kan bijvoorbeeld ontucht gaan bedrijven en een geslachtsziekte oplopen. Of iemand kan aan heroïne verslaafd zijn en door een vuile naald hepatitis krijgen. In zulke gevallen kun je zien dat de ziekte rechtstreeks door de zonde werd veroorzaakt.

Voor zover ik uit het lezen ervan kan opmaken, is de beschreven ziekte, als die letterlijk en niet figuurlijk bedoeld is, een ziekte die veroorzaakt wordt doordat de schuld zwaar op het geweten drukt. De Bijbel leert:

Een blij hart bevordert de genezing, maar een neerslachtige geest doet de beenderen verdorren.

SPREUKEN 17:22

De meeste psychologen zijn het erover eens — hoewel ze het op de meeste punten behoorlijk mis hebben, hebben ze waarschijnlijk gelijk wanneer ze dit zeggen — dat veel lichamelijke en psychische kwalen onder mensen worden veroorzaakt door schuldgevoelens.

In de meeste boetepsalmen verwijst de psalmist naar lichamelijke symptomen van ziekte of zwakte die hij als gevolg van zijn zonde ervaart. Zijn zonden hebben niet alleen een breuk in zijn relatie met God veroorzaakt, maar hebben er ook voor gezorgd dat er lichamelijke symptomen in zijn lichaam zijn ontstaan.

Iets anders wat in de boetepsalmen vrij vaak voorkomt, is dat de psalmist zich voorneemt het een of ander te doen. Een duidelijk voorbeeld staat in Psalm 51, vers 13. Daar neemt hij zich voor dat hij, wanneer God hem vergeven heeft, zondaars de juiste manier van leven zal leren. Hij zal anderen evangeliseren. In sommige boetepsalmen staan nog meer van zulke voornemens.

Het laatste wat ik in bijna al deze Psalmen aantref, zo niet in allemaal, is vertrouwen. Gewoonlijk eindigen ze met vertrouwen op God. Nadat de psalmist om barmhartigheid heeft geroepen, zijn zonde heeft beleden of er berouw over heeft getoond, en zich heeft voorgenomen het beter te doen, eindigt de Psalm in bijna elk geval — en ik denk dat we kunnen zeggen: in elk geval, met misschien één uitzondering — met enig vertrouwen dat God het gebed heeft gehoord en dat de relatie hersteld is.

3

De boetepsalmen in vier categorieën

Hoewel de Psalmen dus meestal beginnen met droefheid en een roep om barmhartigheid, eindigen ze bijna allemaal op een zeer positieve toon. Dit zijn kenmerken die veel ervan gemeen hebben. Zoals ik al zei: ze hebben allemaal enkele van deze kenmerken. Sommige hebben alle kenmerken, en in de ene of de andere Psalm die we gaan bestuderen kunnen verschillende kenmerken ontbreken. Ik heb je een lijst gegeven met de nummers van de Psalmen in de volgorde waarin ze in de Bijbel voorkomen. Voor onze studie lijkt het mij echter waardevoller om ze in categorieën te

behandelen. Er zijn waarschijnlijk vier categorieën boetepsalmen. Bijna allemaal zijn ze van David. Mogelijk zijn ze zelfs allemaal van hem, hoewel er aan ten minste één geen naam verbonden is, en die zou heel goed van David kunnen zijn. Maar de meeste zijn van David. Ik vind het het gemakkelijkst om ze in te delen naar hun historische achtergrond.

We zullen allereerst twee van de boetepsalmen bestuderen die geschreven lijken te zijn met het oog op zijn zonde met Bathseba en zijn bekering van die zonde. Dat zijn Psalm 51 en 32. Er is een reden waarom we ze in die volgorde zullen behandelen, in plaats van Psalm 32 vóór Psalm 51 te behandelen. Je zult zien wat die reden is wanneer we eraan toekomen. In het opschrift van Psalm 51 staat uitdrukkelijk dat David dit gebed bad toen hij met Bathseba had gezondigd. Er bestaat dus geen twijfel over de historische situatie van Psalm 51. Bijna alle geleerden zijn het erover eens dat Psalm 32 bij dezelfde gebeurtenis hoort en eveneens verband houdt met zijn zonde met Bathseba.

Een andere categorie bestaat uit psalmen die geschreven zijn naar aanleiding van Davids vlucht voor vijanden. Deze valt onder twee verschillende onderverdelingen, want er waren in het Oude Testament minstens twee heel opmerkelijke perioden waarin David voor vijanden vluchtte. De ene was toen hij voor Saul vluchtte. Dit was voordat David koning werd, hoewel hij in het geheim door Samuel was gezalfd. Hij had de troon nog niet bestegen, en Saul, de jaloerse koning die op dat moment regeerde, achtervolgde David en probeerde hem te doden, hoewel David niets verkeerds had gedaan.

Twee van de psalmen lijken bij die gelegenheid geschreven te zijn, en wanneer we eraan toekomen, zal ik je vertellen waarom ik dat geloof. Er lijken aanwijzingen in die psalmen zelf te staan die in die richting wijzen. Dat zijn Psalm 6 en 143. Zoals ik al zei, zal ik, wanneer we bij die psalmen komen, wijzen op de informatie daarin die mij tot de overtuiging brengt dat ze bij die gelegenheid zijn geschreven, hoewel de opschriften van de psalmen ons dat niet noodzakelijkerwijs vertellen.

Dan zijn er nog twee psalmen die te maken hebben met zijn vlucht voor vijanden, met zijn roepen tot God om barmhartigheid en hulp, en met het feit dat hij in die zaak zonde belijdt. Dat zijn de psalmen die te maken hebben met zijn vlucht voor Absalom. Absalom was zijn zoon, die op een bepaald moment in zijn leven tegen zijn vader in

opstand kwam en probeerde zijn vader te doden en de troon in te nemen. David en enkele medestanders ontsnapten veilig uit Jeruzalem. In de strijd die daarop volgde, werd Absalom gedood en keerde David terug op de troon. Maar terwijl David op de vlucht was, schreef hij naar mijn mening deze twee psalmen, Psalm 38 en Psalm 102. Ook hier lijken er aanwijzingen in die psalmen zelf te staan voor deze specifieke historische situatie.

De overgebleven psalm die we willen behandelen, is Psalm 130. Die vormt een categorie op zichzelf, omdat hij tot de Opgangsliederen behoort. Er zijn vijftien psalmen, te beginnen met Psalm 120 en doorlopend tot en met Psalm 134, vijftien opeenvolgende psalmen die Opgangsliederen worden genoemd. We hebben nog niet uitvoerig besproken waarop de uitdrukking ‘Opgangsliederen’ betrekking heeft. Dat zullen we doen wanneer we eraan toekomen. Maar een van de boetepsalmen bevindt zich in die groep, en dat is Psalm 130. Blijkbaar schrijven sommige handschriften deze psalm aan David toe, hoewel ik niet denk dat het opschrift in onze King James Version vermeldt dat hij van David is. Hij verschilt van de andere boetepsalmen doordat hij over nationale bekering lijkt te spreken in plaats van over de bekering van één persoon.

Dat zijn de zeven waarover we het zullen hebben. Mijn plan is om elke psalm afzonderlijk helemaal door te lezen, er opmerkingen over te maken en er alle informatie uit te halen die ons kan helpen hem beter te begrijpen en te waarderen.

4

Psalm 51 en Davids zonde met Bathseba

We gaan eerst naar Psalm 51. Dit is de opmerkelijkste van de boetepsalmen. Van alle boetepsalmen is dit beslist de meest geliefde, de meest aangehaalde en eenvoudigweg de beroemdste en opmerkelijkste. Het is de enige van de boetepsalmen die ons in het opschrift de historische situatie geeft. In het hele Psalter zijn er veertien psalmen die ons historische informatie geven. Daarmee bedoel ik dat ze ons vertellen bij welke gelegenheid David ze schreef. Van die veertien psalmen die ons historische informatie geven, behoort er maar één tot de boetepsalmen, en dat is deze.

Je kunt aan het opschrift zien dat er staat:

Voor de koorleider. Een psalm van David, toen de profeet Nathan bij hem was gekomen, nadat hij bij Bathseba was gekomen.

PSALMEN 51:1-2

Als je je het verhaal niet herinnert: David was op het dak van zijn huis geweest. Op een warme avond liep hij daar wat rond, en op het dak van het huis ernaast was een vrouw aan het baden. Hij zag haar en voelde zich tot haar aangetrokken. Hij stuurde boodschappers om haar bij hem te brengen, en hij sliep met haar. Hoewel er niet heel duidelijk staat of dit bij meerdere gelegenheden gebeurde, lijkt het erop dat hij een langdurige verhouding met haar begon. Het bleek dat ze getrouwd was met een man die Uria heette. Uria was niet eens Joods, dus misschien was Bathseba dat evenmin. Bathseba was de naam van de vrouw, en haar man Uria was een Hethiet. Dat was een van de Kanaänitische stammen, en het is heel goed mogelijk dat ook zij tot die stam behoorde.

Maar Uria was een trouwe soldaat in Davids leger, en in de tijd dat David zijn verhouding had, was Uria dapper aan het strijden voor Davids leger. David kwam erachter dat Bathseba zwanger was geworden door de verhouding die hij met haar had. Daarom wilde hij de zaak verdoezelen. Hij liet Uria van het strijdtoneel naar huis komen en zei hem dat hij met zijn vrouw moest gaan slapen. Hij moest enkele dagen, eigenlijk een weekend, met verlof thuis doorbrengen. Hij hoopte natuurlijk dat Uria met zijn vrouw zou slapen. Wanneer vervolgens zou blijken dat ze zwanger was, zou iedereen eenvoudigweg aannemen dat het kind op rechtmatige wijze verwekt was.

Uria wist echter niet dat ze zwanger was of wat David van plan was, en hij weigerde met zijn vrouw te gaan slapen. Hij zei dat zijn kameraden ver van hun vrouwen in tenten sliepen en dat hij het niet eerlijk vond als hij bijzondere voorrechten kreeg. Daarom sliep hij bij de trappen van Davids paleis in plaats van naar zijn vrouw thuis te gaan.

Dit maakte David bezorgd, want zijn plan werkte natuurlijk niet. Daarom stuurde hij door Uria een verzegelde boodschap naar Joab, de bevelhebber van het leger. Uria las die natuurlijk niet. Maar toen Joab de boodschap las, droeg David hem op Uria in de

vorste geleiden te plaatsen bij de eerstvolgende hevige strijd. En wanneer de strijd in alle hevigheid woedde, moest hij de andere soldaten bevelen zich van Uria terug te trekken, zodat Uria daar kwetsbaarder achterbleef dan alle anderen. Met andere woorden, om er zeker van te zijn dat hij gedood zou worden. Dit gebeurde inderdaad. Hij werd gedood en daarna trouwde David met Bathseba.

5

Nathan brengt David tot bekering

Het is duidelijk een afschuwelijke en zeer goddeloze misdaad die David beging. Het is het ergste wat op zijn kerfstok staat. Het is zo ongeveer het ergste wat wie dan ook in de Bijbel op zijn kerfstok heeft: een man pleegt niet alleen overspel, maar ook moord om met deze vrouw te kunnen trouwen. Wat het nog erger maakt, is dat dit werd gedaan door een man die een door God gekozen koning was. Want David was daarvoor een man naar Gods eigen hart geweest, een man aan wie God enorme voorrechten en groot gezag had toevertrouwd. Maar bij deze gelegenheid maakte hij daar heel duidelijk misbruik van.

Het besef van zijn schuld drong tot hem door toen de profeet Nathan hem bezocht en hem een gelijkenis vertelde. Hij zei:

En de HEERE zond Nathan naar David. Toen die bij hem kwam, zei hij tegen hem: Er waren twee mannen in een stad, de één rijk en de ander arm. De rijke had heel veel schapen en runderen. Maar de arme had helemaal niets dan alleen één enkel klein ooïlam, dat hij gekocht had. Hij hield het in leven en het werd groot, samen met hem en met zijn kinderen. Het at mee van zijn stuk brood, dronk uit zijn beker en sliep in zijn schoot. Het was als een dochter voor hem. Toen er een reiziger bij de rijke man kwam, kon hij er niet toe komen een van zijn eigen schapen en runderen te nemen, om een maaltijd te bereiden voor de reiziger die bij hem gekomen was. Daarom nam hij het ooïlam van de arme man en bereidde het voor de man die bij hem gekomen was.

2 SAMUEL 12:1-4

Toen David dit verhaal hoorde, werd hij woedend. Hij zei:

Toen ontstak David in grote woede tegen die man, en hij zei tegen Nathan: Zo waar de HEERE leeft, voorzeker, de man die dat gedaan heeft, is een kind des doods! En dat ooïlam moet hij viervoudig vergoeden, omdat hij dit gedaan heeft en geen medelijden had.

2 SAMUEL 12:5-6

Toen zei Nathan:

Jij bent die man.

David had dus feitelijk zijn eigen doodvonnis over zichzelf uitgesproken. Hij zei:

Deze man moet sterven.

en Nathan zei:

Jij bent het.

David had feitelijk een doodvonnis over zichzelf uitgesproken.

David kwam bij die gelegenheid werkelijk tot bekering, want Nathan legde hem uit hoe de gelijkenis op zijn zondige situatie van toepassing was, en hij besepte zijn zonde. Die kwam zwaar op hem te drukken. Nathan zei:

Toen zei David tegen Nathan: Ik heb gezondigd tegen de HEERE. En Nathan zei tegen David: De HEERE heeft ook uw zonde weggenomen; u zult niet sterven. Omdat u echter door deze zaak de vijanden van de HEERE zeer hebt doen lasteren, zal wel de zoon die u geboren is, zeker sterven.

2 SAMUEL 12:13-14

Hij zei ook:

Welnu dan, het zwaard zal voor eeuwig niet van uw huis wijken, omdat u Mij veracht hebt en de vrouw van Uria, de Hethiet, genomen hebt om u tot vrouw te zijn.

2 SAMUEL 12:10

wat in vervulling ging doordat drie van zijn zonen door elkaar werden vermoord.

Twee van zijn zonen kwamen tegen hem in opstand, en een van zijn zonen, Absalom, probeerde hem later te doden en zijn troon in te nemen. Met andere woorden, het was een straf voor deze misdaad. Hoewel God hem vergaf en hem er niet voor zou doden, moest hij toch oogsten wat hij had gezaaid.

6

De blijvende gevolgen van Davids zonde

Dit was een werkelijk keerpunt in Davids leven. Je leest het verhaal van David in 2 Samuel, en tot en met hoofdstuk 11 rust er een enorme heerlijkheid over zijn koninkrijk. Maar na hoofdstuk 11, waarin hij met Bathseba zondigt, is er een duidelijk verschil in sfeer. Vanaf dat moment lijkt er geen enkele heerlijkheid meer met zijn koninkrijk verbonden te zijn. Het is bijzonder deprimerend.

Dus hoewel God ons vaak onze zonden vergeeft, zodat Hij ons er niet voor naar de hel stuurt, hebben onze zonden niettemin vaak blijvende straffen, blijvende gevolgen. Als we bepaalde dingen zaaien, zullen we die heel vaak ook moeten oogsten. Hoewel God ons vergeeft, moeten we toch oogsten wat we hebben gezaaid. Zo was het met David.

Psalm 51 werd, zoals hier staat, geschreven toen de profeet Nathan naar hem toe kwam en hem vanwege zijn zonde met Bathseba bestrafte.

Deze psalm laat zien hoe David in berouw zijn hart voor God uitstort vanwege zijn daad. De reden dat ik deze psalm in onze studie vóór Psalm 32 heb geplaatst, is dat Psalm 32, die waarschijnlijk bij dezelfde gelegenheid werd geschreven, duidelijk geschreven is vanuit blijdschap over de vergeving die hij door zijn bekering heeft ontvangen. Deze psalm is daarentegen duidelijk de uiting van de bekering zelf. Dat zul je zien wanneer we deze beide psalmen bestuderen. Psalm 51 bevat de woorden van Davids oprechte berouw, en het is zijn roep tot God om hem te vergeven. In Psalm 32 begint hij met te verkondigen hoe gelukkig de toestand is van de mens die vergeving heeft ontvangen. In die psalm getuigt hij dat hij inderdaad tot bekering kwam en dat God hem vergaf. Het lijkt er dus op dat deze psalm eerst werd geschreven, en daarna Psalm 32, vanuit blijdschap over het feit dat hij deze vergeving van God had ontvangen.

Terwijl we dit lezen, zullen we een beeld zien van echte bekering. Ik denk dat die opvallend zal verschillen van veel van wat tegenwoordig onder mensen voor bekering doorgaat. Hun bekering is niet oprecht. Ze hebben wel verdriet, maar het is geen verdriet dat hen ertoe brengt te veranderen. Hier zien we echte bekering. Ik zal de psalm voorlezen, en daarna zullen we er enkele opmerkingen over maken.

7

Lezing van Psalm 51

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen. Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend. Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw. Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt. Verberg Uw aangezicht voor mijn zonden; delg al mijn ongerechtigheden uit. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid. Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren. Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid. Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw lof verkondigen. Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet

verachten. Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:3-21

8

Vergeving berust op Gods barmhartigheid

We kunnen de elementen die ik noemde hier in deze ene psalm terugzien: verscheidene ervan, bijna allemaal. De roep om barmhartigheid klinkt meer dan eens. De eerste twee verzen zijn beslist een roep om barmhartigheid:

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde.

PSALMEN 51:3-4

Let nu op: er was geen enkele reden waarom God verplicht zou zijn dit te doen, hem van zijn zonde te reinigen of die weg te wassen. God was daartoe niet verplicht. David deed niets om vergeving te verwerven. Toen hij besepte dat God hem werkelijk vergaf, wist hij dat het uitsluitend een zaak van barmhartigheid was. In Psalm 32, die we hierna zullen bestuderen, zegt hij:

Hoe gelukkig is de mens van wie de zonden vergeven zijn.

PSALMEN 32:1

En hij zegt:

Hoe gezegend is de mens aan wie God de zonde niet toerekent.

PSALMEN 32:2

Zonde niet toerekenen betekent dat God gerechtigheid heeft toegerekend aan een man die niet rechtvaardig is geweest. Een man die zondig is geweest, heeft God als rechtvaardig gerekend. Paulus gebruikt hiervoor in zijn betoog in Romeinen hoofdstuk 4 zelfs een citaat uit Psalm 32 om vanuit het Oude Testament de leer van rechtvaardiging door geloof te verdedigen. Hij wijst erop dat David niets deed om bij God vergeving te verdienen. Dat hem deze zonde werd vergeven, was uitsluitend een daad van Gods barmhartigheid, en het stond geheel los van werken.

David belooft wel dat hij iets zal doen nadat hem vergeving is geschonken. Hij vermeldt in vers 13 dat hij overtredders Gods wegen zal leren en dat zondaars zich zullen bekeren. Ook in het volgende vers vermeldt hij dat als God hem werkelijk vergeeft en hem van bloedschuld verlost, hij God zal prijzen. Hij zal luid van Gods gerechtigheid zingen. Met andere woorden, hij neemt zich bepaalde goede dingen voor, maar die dingen bezorgen hem geen vergeving. Want hij zegt: „Als U mij vergeeft, dan zal ik dit kunnen doen. Ik kan dat werkelijk niet doen tenzij U mij vergeeft.” Die dingen bezorgen hem dus geen vergeving. Ze vloeien voort uit zijn besef dat hij uitsluitend door genade vergeving heeft ontvangen.

9

Reiniging door het bloed van Christus

En zo luidt zijn roep in de openingsverzen:

Was mij schoon van mijn ongerechtigheid.

PSALMEN 51:4

Zie je, jij en ik kunnen God om hetzelfde vragen. Alleen hebben wij veel meer om op te vertrouwen dan David, want David leefde niet in een tijd waarin eens en voor altijd een offer was gebracht, waardoor iedereen de Naam van de Heere kon aanroepen en door het bloed van Christus gereinigd kon worden. Hij leefde vóór die tijd, en daarom was het eenvoudigweg een zaak van Gods barmhartigheid. Tegenwoordig is het

natuurlijk nog altijd eenvoudigweg een zaak van Gods barmhartigheid, maar wij hebben veel meer zekerheid. Want wij weten nu dat Jezus zei dat Zijn bloed van alle zonde kan reinigen en dat Hij ieder die tot Hem komt geenszins zal uitwerpen.

Maar als wij in het licht wandelen, zoals Hij in het licht is, hebben wij gemeenschap met elkaar, en het bloed van Jezus Christus, Zijn Zoon, reinigt ons van alle zonde.

1 JOHANNES 1:7

Die uitspraken zijn, voor het merendeel, door Johannes gedaan in 1 Johannes hoofdstuk 1, de verzen 7 en 9. De andere uitspraak is door Jezus gedaan. Ik geloof dat Hij die in Johannes hoofdstuk 10 heeft gedaan.

Het punt is dat wij nu de zekerheid hebben dat we tot God kunnen roepen wanneer we

gezonddigd hebben en kunnen zeggen:

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen. Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend. Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw. Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt. Verberg Uw aangezicht voor mijn zonden; delg al mijn ongerechtigheden uit. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid. Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren. Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid. Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw lof verkondigen. Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet verachten. Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de

muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:3-21

en Hij zal het doen. Hij deed het ook voor David, maar David had niet dezelfde garantie als wij. Of het nu om David ging of om ons, in beide gevallen is het uitsluitend door de barmhartigheid van God. Het is uitsluitend een zaak van Gods genade. Wij verdienen onze vergeving niet, en David verdiende die evenmin. Het berust uitsluitend op Gods bereidheid om te vergeven.

10

God wil berouwvolle zondaars vergeven

Het is duidelijk dat de Bijbel op talrijke plaatsen zegt:

De Heere vertraagt de belofte niet (zoals sommigen dat als traagheid beschouwen), maar Hij heeft geduld met ons en wil niet dat enigen verloren gaan, maar dat allen tot bekering komen.

2 PETRUS 3:9

Zeg tegen hen: Zo waar Ik leef, spreekt de Heere HEERE, Ik vind geen vreugde in de dood van de goddeloze, maar daarin dat de goddeloze zich bekeert van zijn weg en leeft! Bekeer u, bekeer u van uw slechte wegen, want waarom zou u sterven, huis van Israël?

EZECHIËL 33:11

Hij wil ons dus inderdaad vergeven. Vaak wacht Hij er alleen maar op dat mensen Hem vanuit een oprecht hart vol bekering aanroepen en tot Hem roepen. Als ze dat niet doen, bedroeft dat Hem. Als ze het wel doen, is Hij geneigd te vergeven. Dat is wat

David hier leerde.

Hoewel hij geen aanspraak kon maken op Gods vergeving, kon hij niet zeggen: ‘God, U moet mij vergeven omdat ik dit of dat of nog iets anders doe, of zelfs omdat ik mij bekeer.’ God hoeft je niet te vergeven omdat je je bekeert. Als iemand je had opgelicht, of als iemand overspel had gepleegd met jouw vrouw of jouw man, en daarna bij je terugkwam en zei: ‘Het spijt me zo dat ik het gedaan heb,’ dan zou je je, als je geen christen was, niet verplicht voelen die persoon te vergeven. Als christen zou je dat wel zijn. Maar volgens de maatschappelijke opvatting van rechtvaardigheid zou het feit dat iemand naar je toe kwam en om vergeving vroeg, je niet verplichten die vergeving te schenken.

Mensen kunnen zich bekeren zonder daarmee ook maar iets te verdienen. Ze verdienen het niet om vergeven te worden. Als jij hen vergeeft, zou dat nog altijd genade van jouw kant zijn, ook al hebben ze zich bekeerd. Hetzelfde geldt voor ons wanneer wij voor God staan. Wij verdienen onze vergeving niet door ons te bekeren. We voldoen alleen aan de voorwaarden die God stelt om ons deze genade en deze gave van vergeving te schenken.

11

Reinig mij met hysop

In die eerste twee verzen vinden we dus zijn roep om barmhartigheid. Die vinden we later ook in de verzen 7 tot en met 12, waar hij zegt:

Reinig me met hysop.

Hysop werd gebruikt voor — ik weet niet waarvoor het allemaal werd gebruikt. Het werd onder meer gebruikt om bij het Pascha in Egypte het bloed op de deurposten aan te brengen. Toen ze het paaslam hadden geslacht, deden ze het bloed in een schaal en gebruikten ze hysop. Dat is een plant die groeit, eigenlijk een soort onkruid. Ze namen een tak van die hysop, doopten hem in het bloed en gebruikten hem als een kwast om de deurposten en de bovendorpels van het huis met het bloed te bestrijken.

Misschien verwijst hij hier dus naar het aanbrengen van het bloed, al is het een nogal duistere verwijzing. Hij verwijst eenvoudigweg naar de hysop:

Reinig me met hysop, dan zal ik schoon zijn. Was me, dan zal ik witter zijn dan sneeuw.

Opnieuw vraagt hij om iets waarop hij geen recht had en wat hij niet kon eisen, maar waarop hij had leren hopen omdat hij de barmhartigheid van God kende.

Tot en met vers 12 zien we hem vragen:

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen. Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend. Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw. Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt. Verberg Uw aangezicht voor mijn zonden; delg al mijn ongerechtigheden uit. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid. Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren. Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid. Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw lof verkondigen. Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet verachten. Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de

muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:3-21

enzovoort.

Met dit alles vraagt hij God om barmhartig voor hem te zijn. Hij weet dat hij die barmhartigheid niet verdient, maar hij hoopt beslist dat God haar zal schenken.

12

Davids gebed om redding van bloedschuld

In vers 14 hebben we nog een geval waarin hij om de barmhartigheid van God roept:

Bevrijd me van mijn bloedschuld.

Bloedschuld betekent de schuld die iemand draagt vanwege het vergieten van mensenbloed. In Genesis hoofdstuk 9 had God gezegd:

Vergiet iemand het bloed van de mens, door de mens zal diens bloed vergoten worden;

GENESIS 9:6

Dat was, naar ik aanneem, een blijvende wet binnen Gods ordening vanaf de tijd van Noach tot op heden, en misschien wel helemaal tot het einde:

Vergiet iemand het bloed van de mens, door de mens zal diens bloed vergoten worden; want naar het beeld van God heeft Hij de mens gemaakt.

GENESIS 9:6

Dat sluit aan bij het beginsel van oog om oog en tand om tand.

David had deze schuld, deze bloedschuld, op zich geladen. Hij had het bloed van een onschuldige man vergoten. Hij was de dood waard. Als God volkomen rechtvaardig en billijk met David had gehandeld, zou iemand, waarschijnlijk de naaste bloedverwant van Uria, hem zijn komen doden. Dat zou rechtvaardig zijn geweest. De naaste bloedverwant van Uria had daarvoor niet vervolgd kunnen worden, omdat hij de verplichting vervulde die hij volgens de Joodse wet als bloedwreker had. David verkeerde hier dus werkelijk in gevaar, omdat hij schuldig was geworden aan moord. Als God hem rechtvaardig zou vergelden, liep hij het gevaar zijn leven te verliezen. En hij zegt:

Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid.

PSALMEN 51:16

Besef nu dat niet iedereen zomaar kon verwachten dat God dat zou doen. Waarom zou God je van bloedschuld verlossen? Je hebt bloed vergoten. Waarom zou jij niet op dezelfde manier voor je misdaad moeten boeten als ieder ander geacht wordt ervoor te boeten? Toen hij zo uitriep, had hij geen absolute zekerheid dat hij vergeven zou

worden. Maar hij geloofde in de barmhartigheid van God. Hij geloofde dat God hem, als hij erom vroeg, mogelijk, of zelfs waarschijnlijk, werkelijk zou vergeven. Dit is dus opnieuw een roep om de barmhartigheid van God in vers 14. Daarna zegt hij:

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen. Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend. Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw. Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt. Verberg Uw aangezicht voor mijn zonden; delg al mijn ongerechtigheden uit. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid. Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren. Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid. Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw lof verkondigen. Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken

geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet verachten. Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:3-21

Met andere woorden: als U mij misschien vergeeft, zal ik iets hebben om over te zingen.

13

Tegen God alleen heb ik gezondigd

We zien hier dus de roep om barmhartigheid. In vers 3 tot en met 5 zien we ook de belijdenis van zonde en zijn berouw over zijn zondigheid. Er staat:

Want ik erken mijn overtredingen en mijn zonde staat me voortdurend voor ogen. Tegen U, tegen U alleen heb ik gezondigd en gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U gelijk krijgt wanneer U spreekt en rechtvaardig blijkt wanneer U oordeelt. Kijk, ik ben in ongerechtigheid geboren en mijn moeder heeft mij in zonde verwekt.

Vers 3 is gemakkelijk genoeg te begrijpen. Bij vers 4 en 5 moeten we misschien wat langer stilstaan om te begrijpen wat er wordt gezegd. In vers 4 zegt hij dat hij alleen tegen God had gezondigd.

Jij en ik zouden misschien zeggen dat dit niet helemaal eerlijk lijkt. Het lijkt erop dat hij had gezondigd tegen Uria, die hij had vermoord, en tegen Bathseba, die hij had onteerd. Toch zegt hij:

Ik heb alleen tegen God gezondigd.

Ik kan niet met zekerheid zeggen wat hij hiermee bedoelt. Maar volgens mij bedoelt David dat zijn zonde misschien wel andere mensen had gekwetst. En als je heel precies wilt zijn, had hij tegen het hele volk gezondigd, terwijl hij juist een toonbeeld van

gerechtigheid en leiderschap had moeten zijn. Door zichzelf te onteren had hij tegen veel mensen gezondigd, onder wie Uria, Bathseba en ook de rest van het volk. Maar dat drukte niet het zwaarst op hem. Wat bijzonder zwaar op hem drukte, was het feit dat hij tegen God had gezondigd.

Je herinnert je dat Jozef als dienaar in het huis van Potifar was. De vrouw van Potifar probeerde hem te verleiden. Ze bleef het dag na dag proberen, en hij bleef weerstand bieden. Ze greep hem vast en probeerde hem ertoe te brengen met haar naar bed te gaan. Hij zegt:

Maar hij weigerde en zei tegen de vrouw van zijn heer: Zie, mijn heer neemt, met mij naast zich, geen kennis meer van wat er in dit huis gebeurt, en alles wat hij heeft, heeft hij in mijn hand gegeven. Niemand heeft meer aanzien in dit huis dan ik; en hij heeft mij niets onthouden dan alleen u, omdat u zijn vrouw bent. Hoe zou ik dan dit grote kwaad kunnen doen en zondigen tegen God?

GENESIS 39:8-9

Je zou verwachten dat hij zou zeggen: ‘Je man is zo goed voor mij geweest. Waarom zou ik dit afschuwelijke doen en tegen hem zondigen?’ Dat wil zeggen: tegen zijn meester. Dat zou de logische gedachtegang lijken. De meester had hem het beheer gegeven over alles, behalve over de vrouw van die man zelf. Het zou dus een zonde tegen zijn meester lijken om overspel te plegen met diens vrouw. Jozef wist dat natuurlijk, maar Jozef was zich er vooral van bewust wat het met het hart van God zou doen.

14

Ware en onechte bekering

Dit laat ons zien dat ware bekering niets meer of minder inhoudt dan berouw over het feit dat je tegen God hebt gezondigd. Als we berouw hebben omdat we bepaalde gevolgen van onze zonden hebben ondervonden, bijvoorbeeld omdat we onszelf

hebben teleurgesteld — ‘Ik dacht niet dat ik me tot zulk laag gedrag kon verlagen. Hoe heb ik zoiets kunnen doen? Ik heb berouw omdat ik me voor mezelf schaam. Ik ben teleurgesteld in mezelf. Ik dacht dat ik beter was dan dat’ — dan is dat geen ware bekering. Dat is berouw omdat je het gevoel hebt dat je hoge dunk van jezelf aan diggelen is geslagen. Al die tijd heb je jezelf gefeliciteerd, en plotseling beseft je dat je jezelf niet meer kunt feliciteren, omdat je niet zo goed bent als je dacht. Dat is geen ware bekering.

Van ware bekering is geen sprake bij de misdadiger die in de gevangenis zit en zegt: ‘Ik wou dat ik die misdaad nooit had gepleegd, want ik zou liever vrij zijn.’ Veel van die mensen die in de gevangenis zitten en zeggen: ‘Ik wou echt dat ik dat niet had gedaan,’ gaan na hun vrijlating weer naar buiten en doen het opnieuw. Ze hebben zich er niet van bekeerd. Ze vinden het alleen jammer dat ze gepakt zijn.

Het is ook geen ware bekering als je alleen spijt hebt omdat je ziet hoeveel pijn jouw zonde andere mensen heeft gedaan. Al is dat wel minder zelfzuchtig dan de andere gevallen die ik heb genoemd. Maar ook dat is niet genoeg. Want ware bekering zal alleen je leven veranderen als ze voortkomt uit pijn in onze ziel, die ontstaat doordat we beseffen dat God, aan Wie we alles en elke gehoorzaamheid verschuldigd zijn, persoonlijk door onze daden is gekwetst. Het is verdriet omdat we de Naam van God hebben besmeurd en God hebben gekwetst. Dat is wat ware bekering inhoudt.

Dat is wat zowel Jozef als David in dit geval beseffen: hun zonden hebben wel degelijk gevolgen voor andere mensen, en het zou onrechtvaardig zijn als zij andere mensen dit aandeden. Maar dat is niet wat hun werkelijk de meeste pijn doet. Wat hun de meeste pijn doet, is het feit dat ze tegen God hebben gezondigd. Of in het geval van Jozef: hij zou tegen God zondigen als hij aan de verleiding toegaf. David is zich hiervan zo sterk bewust dat hij bijna alle anderen terzijde schuift die erdoor getroffen zijn.

Hij zegt:

Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt.

PSALMEN 51:6

Daar draait het voor hem hier volledig om. Hij heeft niet het gevoel dat hij per se naar de familie van Uria moet gaan om zijn verontschuldiging aan te bieden. Daar ligt zijn schuld althans niet. De werkelijke omvang van zijn zonde ligt niet in het aantal onschuldige mensen dat gekwetst is, maar in de manier waarop God gekwetst is. Want de ernst van een misdaad wordt volgens mij afgemeten aan de grootheid van degene die erdoor beledigd is, de grootheid van degene die onrecht is aangedaan en de grootheid van de wet die is overtreden.

Zijn overspel overtrad beslist de wetten van mensen en de wetten van het maatschappelijk fatsoen. Maar belangrijker nog: het overtrad de wetten van God, het kwetste God en deed Hem onrecht. Volgens hem was dat de werkelijke kwestie waarover hij zich moest bekeren.

15

Seksuele zonde is zonde tegen God

Als we onze kinderen leren seksuele zonde te vermijden, zijn we misschien geneigd om op de verkeerde gronden met hen te redeneren. Als ik mijn dochter leer om geen seks te hebben voordat ze getrouwd is, ben ik misschien geneigd haar op alle gevaren te wijzen: geslachtsziekten, een ongewenste zwangerschap en de mogelijkheid dat haar hart gebroken wordt in een relatie waarin ze zich in die mate met iemand inlaat en werkelijk met hem verbonden raakt, waarna hij haar verlaat omdat er geen verbintenis en geen huwelijk is. Dat zijn de dingen waarmee moeders en vaders hun kinderen proberen over te halen om zich niet in buitenechtelijke relaties te begeven.

Maar dat zijn allemaal zelfzuchtige motieven. Ze doen allemaal een beroep op de zelfzuchtige aard van het kind: „Breng jezelf niet in de problemen door dit te doen.” Maar de werkelijke motivatie voor een christen om dit te vermijden, is het besef dat ons lichaam niet van onszelf is.

Of weet u niet, dat uw lichaam een tempel is van de Heilige Geest, Die in u is en Die u van God hebt ontvangen, en dat u niet van uzelf bent? U bent immers duur gekocht. Verheerlijk daarom God in uw lichaam en in uw geest, die van God zijn.

1 KORINTHE 6:19-20

Daarom moeten we God verheerlijken in ons lichaam, en als wij deze dingen doen, verheerlijkt dat God niet. Wanneer we die dingen doen, zondigen we tegen God.

We zondigen misschien ook tegen ons eigen lichaam, zoals Paulus in 1 Korinthe 6 duidelijk maakt, en ook tegen de andere persoon. Maar wat het vooral verkeerd maakt, is dat het tegen God gericht is. Het is belangrijk om dat te benadrukken, want als we mensen proberen te vertellen dat seksuele immoraliteit verkeerd is vanwege de schade die ze daarmee een ander of zichzelf zouden aandoen, kunnen mensen altijd manieren vinden om die dingen te omzeilen. „Ik kan anticonceptie gebruiken. Er zal geen ongewenste zwangerschap ontstaan. Ik kan ervoor zorgen dat ik het doe met iemand die geen ziekte heeft”, enzovoort. Er zijn manieren om deze dingen te omzeilen, maar er is geen enkele manier om het feit te omzeilen dat het God altijd beledigt.

Als we tegen mensen zeggen dat ze niet moeten zondigen omdat het hun op de een of andere manier pijn zal doen, kunnen ze altijd wel een manier vinden om die specifieke vorm van pijn te vermijden. Of misschien komen ze zelfs op het punt dat ze zeggen: „Ik

ben bereid het risico te nemen. Het kan me niet schelen of ik gekwetst word. Ik wil het toch doen. Als ik gekwetst word, is dat mijn eigen probleem, nietwaar?” Maar het is in werkelijkheid niet alleen hun eigen probleem, want het is een zonde tegen God.

Als iemand de tempel van God te gronde richt, zal God hem te gronde richten, want de tempel van God is heilig, en deze tempel bent u.

1 KORINTHE 3:17

[Vertalersnoot: In de Engelse formulering van de spreker wordt hetzelfde werkwoord gebruikt voor het verontreinigen van de tempel en voor wat God met de overtreder doet. De HSV geeft dit verband weer met tweemaal „te gronde richten”.]

Seksuele zonde is niet zozeer een zonde tegen jezelf of anderen als wel een zonde tegen God. Dat lijkt David in vers 4 tot uitdrukking te brengen.

16

God is rechtvaardig wanneer Hij oordeelt

Dan zegt hij:

Wees mij genadig, o God, overeenkomstig Uw goedertierenheid, delg mijn overtreding uit overeenkomstig Uw grote barmhartigheid. Was mij schoon van mijn ongerechtigheid, reinig mij van mijn zonde. Want ik ken mijn overtredingen, mijn zonde staat mij voortdurend voor ogen. Tegen U, U alleen, heb ik gezondigd, ik heb gedaan wat kwaad is in Uw ogen, zodat U rechtvaardig bent wanneer U recht spreekt en rein bent wanneer U oordeelt. Zie, ik ben in ongerechtigheid geboren, in zonde heeft mijn moeder mij ontvangen. Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend. Ontzondig mij met hysop, dan zal ik rein zijn, was mij, dan zal ik witter zijn dan sneeuw. Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt. Verberg Uw aangezicht voor mijn zonden; delg al mijn ongerechtigheden uit. Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid. Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren. Red mij van bloedschulden, o God, God van mijn heil, dan zal mijn tong vrolijk zingen van Uw gerechtigheid. Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw lof verkondigen. Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers

schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet verachten. Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:3-21

Dat wordt door Paulus aangehaald in Romeinen 3:4. Het is niet zo gemakkelijk te begrijpen hoe hij het aanhaalt en toepast, maar blijkbaar zegt David hier dat God volkomen rechtvaardig zou zijn als Hij het uiteindelijke oordeel over hem bracht. God zou daarvoor geen verontschuldiging hoeven te geven. Het zou volkomen duidelijk zijn dat Hij gelijk had. Hij zou volkomen rechtvaardig zijn als Hij Zich tegen David uitsprak en David in deze zaak oordeelde. David zegt: „Omdat ik tegen U gezondigd heb, God, zou U volkomen gelijk hebben en volledig in Uw recht staan om het oordeel over mij te brengen. Niemand zou U daarom kunnen bekritisieren, want dat is wat ik verdien.”

17

In zonde ontvangen en geboren

Vers 5 is ook een beetje moeilijk, want hij zegt:

Ik ben in ongerechtigheid geboren.

Het Engelse woord ‘shapen’, oftewel ‘gevormd’, verwijst daar naar zijn ontwikkeling in de baarmoeder vóór zijn geboorte, toen hij zich als foetus in de baarmoeder ontwikkelde. Hij zegt dat hij in ongerechtigheid gevormd werd:

[Vertalersnoot: Deze uitleg berust op het woord „shapen” in de Engelse Bijbelvertaling die de spreker gebruikt. De HSV vertaalt dit met „geboren” en brengt de ontwikkeling in de baarmoeder hier niet expliciet onder woorden.]

en mijn moeder heeft mij in zonde verwekt.

Deze laatste uitspraak heeft tot veel discussie geleid. Wat bedoelde David toen hij zei:

„Mijn moeder heeft mij in zonde verwekt.” De populairste opvatting onder evangelischen, vooral onder hen die nadruk proberen te leggen op de erfzonde, dat wil zeggen dat een kind met een zondige natuur geboren wordt, iets waarin ik overigens geloof, is dat hij hier zegt dat hij vanaf zijn geboorte een zondaar is geweest. En dat is waar.

Maar er is nog een andere verklaring, en die komt voort uit wat de meest voor de hand liggende betekenis van de woorden lijkt te zijn: dat hij een buitenechtelijk kind was. Ik heb veel mensen gelezen die dat idee bespotten en zeiden dat dit niet kan betekenen dat hij een buitenechtelijk kind was, omdat nergens anders in de Bijbel iets wordt gezegd over de zedelijkheid of onzedelijkheid van zijn moeder. Maar in de Bijbel wordt helemaal niets over zijn moeder gezegd, alleen over zijn vader. Er wordt dus ook niets gezegd over de zedelijkheid of onzedelijkheid van zijn moeder. En er is een argument aangevoerd om te suggereren dat David een buitenechtelijk kind was. In dat geval is de meest logische betekenis van deze woorden: „Ik ben door zondige geslachtsgemeenschap verwekt.”

Nu hoeft het niet zo opgevat te worden, en ik ga niet op dit punt aandringen. Maar het is interessant dat, toen Samuel bij het huis van Isaï kwam en zei dat hij een van de zonen tot koning zou zalven, Isaï zeven zonen bij hem bracht en er niet eens aan dacht David te halen. Hij riep al zijn zonen weg van hun werk, maar liet David daar bij de schapen achter. Samuel wees de andere zeven een voor een af, omdat God hem vertelde dat geen van hen degene was. God koos David.

Nadat Samuel alle zeven had bekeken, vroeg hij:

Toen zei Samuel tegen Isaï: Zijn dit al de jongens? En hij zei: De jongste is nog achtergebleven; zie, hij weidt de schapen. Samuel zei tegen Isaï: Stuur een bode en laat hem halen, want wij zullen niet rond de tafel gaan zitten, totdat hij hier gekomen is.

1 SAMUEL 16:11

Isaï zei:

O ja, er is er nog eentje buiten die op de schapen past.

Samuel zei:

Roep hem maar binnen, want hij is het.

Maar het feit dat David oorspronkelijk niet naar binnen werd geroepen, zou ons tot de conclusie kunnen brengen dat er iets aan hem was waarvoor zijn vader zich misschien schaamde, of dat hij hem niet aan de heilige profeet van God wilde laten zien.

Misschien was hij een buitenechtelijk kind. Dat is denkbaar. Dat kwam in die tijd vaak genoeg voor, dat mannen bijvrouwen hadden of prostituees bezochten. Het is heel goed mogelijk dat David buitenechtelijk was.

Dat werpt nu geen smet op David. Maar als hij daar hier op doelt, zou hij in wezen zeggen: „Deze zonde die ik zojuist heb begaan, past heel goed bij mijn karakter. Ik ben in zonde verwekt, en zelfs de zondige natuur ontwikkelde zich in mij in de baarmoeder, zodat ik zondigend ter wereld kwam.”

Dat betekent natuurlijk niet dat een kind dat door buitenechtelijke geslachtsgemeenschap verwekt is, zondiger zal zijn dan andere mensen. David verwees misschien helemaal niet naar de zedelijkheid of onzedelijkheid van zijn moeder. Hij kan heel goed als wettig kind geboren zijn. Dan zou hij hiermee eenvoudig zeggen dat deze zondige natuur vanaf het allereerste moment van de verwekking en vanaf het begin van zijn ontwikkeling in de baarmoeder inherent aan hem was. Vanaf het moment dat hij in de baarmoeder een wezen werd, zelfs vanaf de verwekking, zat de zonde in zijn natuur.

Dit is in wezen de manier waarop het gewoonlijk wordt uitgelegd. Zoals ik al zei, zijn de meeste commentatoren niet geneigd dit te gebruiken om te suggereren dat David buitenechtelijk was, al heb ik sommigen dat wel horen doen. Er staat zeker niets in de Bijbel wat zegt dat hij dat niet was. Dit vers klinkt bijna alsof hij zegt dat hij het wel was, maar we zouden het ook anders kunnen zien. We zouden het zo kunnen zien dat hij eenvoudig zegt dat hij vanaf het allereerste begin een zondaar is geweest en dat wat hij heeft gedaan helemaal niet tegen zijn karakter inging, hoewel het wel goddeloosheid tegen God is.

Hoe dan ook, het is bedoeld als een uiting van nederigheid. Het is niet bedoeld als klacht, verzet of iets dergelijks. Het is bedoeld om te zeggen: „Luister, ik ben door en door verdorven.” Dat maakt deel uit van zijn bekering. Wanneer mensen werkelijk voor God tot bekering komen en beseffen hoeveel kwaad ze God hebben aangedaan, wordt hun meestal zeer krachtig op het hart gedrukt dat ze door en door verdorven zijn. Volgens mij is dat wat hier gebeurt.

18

De betekenis van de verbrijzelde beenderen

In vers 8 wordt nu verwezen naar gebroken beenderen:

Doe mij vreugde en blijdschap horen; laat de beenderen zich verheugen die U verbrijzeld hebt.

PSALMEN 51:10

Ik heb gezegd dat de meeste boetepsalmen, volgens mij zelfs allemaal op één of twee na, afhankelijk van hoe we sommige verzen uitleggen, naar lichamelijke symptomen verwijzen. Als ik me niet vergis, wordt in elk daarvan naar beenderen verwezen. Ze spreken erover dat de beenderen verdrogen of dat er een of ander probleem met de beenderen is.

De reden daarvoor is volgens mij dat in de dichterlijke en profetische taal van de Joden de beenderen als de bron van gezondheid werden beschouwd, omdat daar het merg in zat. Je herinnert je dat er in Spreuken staat:

Het zal een medicijn zijn voor je navel en verfrissing voor je beenderen.

SPREUKEN 3:8

Zij dachten dat het merg in de beenderen iets te maken had met de algehele gezondheid van de persoon. De Engelse Bijbelvertaling waarop dit betoog berust, spreekt in Spreuken 3:8 uitdrukkelijk over „merg voor uw beenderen”; in de HSV staat

„verfrissing voor uw beenderen”. Wanneer hij in sommige van deze Psalmen over zijn slechte gezondheidstoestand spreekt, verwijst hij daarom op de een of andere manier naar de beenderen.

In dit geval is het verleidelijk om dit als een van die gevallen te zien, eenvoudigweg omdat we in zoveel van deze andere boetepsalmen lezen dat zijn beenderen ziek zijn. Het zou gemakkelijk zijn om het ook hier zo te zien, maar ik weet niet zeker of we dat terecht zouden doen, omdat het erop lijkt dat hij op iets anders zinspeelt.

We hebben al gezegd, en Margaret wees er ook op, dat een herder soms de beenderen van een afdwalend schaap breekt. Dat wil zeggen, hij onderwerpt het aan zeer strenge tucht om te voorkomen dat het afdwaalt en om het een les te leren, en hij zal het dragen. Nu had David eerder in zijn leven Psalm 23 geschreven:

Een psalm van David. De HEERE is mijn Herder, mij ontbreekt niets.

PSALMEN 23:1

en hij zei ook:

Al ging ik ook door een dal vol schaduw van de dood, ik zou geen kwaad vrezen, want U bent met mij; Uw stok en Uw staf, die vertroosten mij.

PSALMEN 23:4

waarbij de stok het werktuig of het wapen was waarmee de herder vaak de poot van een afdwalend schaap brak. David denkt in die beeldspraak nog steeds aan God als zijn Herder. Hij zou dus kunnen spreken over het oordeel dat over hem komt, in wezen de tuchtiging die hij ondergaat, alsof zijn poten door een herder worden gebroken om te voorkomen dat hij nog verder afdwaalt.

Denk eraan dat in Psalm 119, die volgens mij door David geschreven is, hoewel dat er niet bij staat, het volgende staat:

Voordat ik verdrukt werd, dwaalde ik, maar nu neem ik Uw woord in acht.

PSALMEN 119:67

Dat lijkt ook hierop van toepassing te zijn: een schaap dat afdwaalt voordat het verdrukt wordt of voordat zijn poten worden gebroken. Het gaat om Psalm 119 vers 67:

Voordat ik verdrukt werd, dwaalde ik af, maar nu houd ik me aan Uw woord.

Wat de verwijzing naar de gebroken beenderen daar betreft, kunnen we er dus niet zeker van zijn dat dit naar zijn gezondheid verwijst, naar een of ander probleem met zijn gezondheid. In Psalm 32 wordt echter beslist naar zijn lichamelijke toestand verwezen, zoals we zullen zien.

19

Davids voornemens na zijn vergeving

We zien hier de roep om barmhartigheid. We zien belijdenis en berouw over zonde. Dan is er de verwijzing naar de gebroken beenderen, waarvan we niet zeker kunnen zijn dat die iets met een lichamelijk probleem te maken heeft. Vervolgens hebben we dit voornemen, waar ik al op wees in de verzen 13, 14 en 15. In vers 14 zegt hij: „Als U mij vergeeft, zal ik allereerst overtreders Uw wegen leren.” Als ik geen vergeving ontvang, verkeer ik niet bepaald in een positie om overtreders iets te leren. Ik ben dan niet beter dan zij. Ik kan alleen een getuigenis voor anderen zijn als ik zelf op het rechte pad wandel en in de genade van God leef. Hoe kan ik op huichelachtige wijze proberen zondaars te leren rechtvaardig te leven, als mijn eigen relatie met God wordt belemmerd door onafgedane zaken, door zonde die niet volledig is afgehandeld?

Het andere voornemen dat hij in de verzen 14 en 15 uitspreekt, is dat hij graag en luid over Gods gerechtigheid zal zingen als God hem inderdaad van bloedschuld bevrijdt. Dat wil zeggen dat hij Gods goedheid en barmhartigheid en Zijn gerechtigheid bekend

zal maken. Vers 15 heeft feitelijk de vorm van een gebed:

Heere, open mijn lippen; dan zal mijn mond Uw
lof verkondigen.

PSALMEN 51:17

Ik geloof dat dit verband houdt met het vorige vers. Met andere woorden: „God, als U mij vergeeft, opent U in wezen mijn lippen, zodat ik U kan loven. Ik kan moeilijk mijn mond openen en U loven als ik weet dat ik geen vergeving heb ontvangen. Maar als U mij vergeeft, zou dat erop neerkomen dat U mijn mond voor mij opent, zodat ik U kan loven.”

20

God verlangt een veranderd hart

We hebben al opmerkingen gemaakt over de verzen 16 en 17, waaruit blijkt dat David veel begrip heeft van geestelijke beginselen, zoals ook in vers 6. Op beide plaatsen begrijpt hij duidelijk dat God niet alleen zoekt naar rituele offers die volgens de Joodse godsdienst worden gebracht, maar naar een veranderd hart.

We zagen dit opnieuw in Psalm 40:6, waar hij zei:

U hebt geen vreugde gevonden in slachtoffer en graanoffer,
U hebt Mijn oren doorboord; brandoffer en zondoffer hebt U
niet geëist.

PSALMEN 40:6

Let erop, zoals we bij onze eerdere bestudering van die passage al zagen, dat David, die dit opnieuw schrijft, beseft dat de offers van het Joodse stelsel niet volledig tot uitdrukking brachten wat God van mensen zocht. Het is waar dat mensen die onder die bedeling leefden dat moesten doen. Ze moesten offers brengen en God heeft hen

nooit van die verplichting ontslagen. Maar dat was niet alles waar God naar zocht, en de meeste Joden zagen dat niet in. Velen van hen meenden dat het er niet toe deed hoe ze leefden, zolang ze maar hun offers bleven brengen.

Maar David besepte op beide plaatsen dat God ernaar zoekt dat de wet in ons hart geschreven wordt, zoals in Psalm 40:8:

Ik vind er vreugde in, Mijn God, om Uw welbehagen te doen; Uw wet draag Ik diep in Mijn binnenste.

PSALMEN 40:9

Dat is werkelijk wat U zoekt: een veranderd hart. Dat is natuurlijk de toestand onder het nieuwe verbond. Volgens Jeremia 31 was dat wat God in Zijn volk zou doen: Hij zou overeenkomstig het nieuwe verbond Zijn wet in hun hart schrijven.

Terug in Psalm 51 zegt hij nu in de verzen 16 en 17:

Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen.

PSALMEN 51:18

Omdat hij koning was, kon hij zoveel dieren ten offer brengen als God maar kon wensen. Het zou hem niet eens pijn doen of hem werkelijk iets kosten, want hij was rijk en had toegang tot alles. Daarom zegt hij: „Ik weet dat dit geen enkel probleem werkelijk zal oplossen. Het vertegenwoordigt niets wat echt is in mijn innerlijke mens. Ik zou het graag geven, maar:

Want U vindt geen vreugde in offers, anders zou ik ze brengen; in brandoffers schept U geen behagen. De offers voor God zijn een gebroken geest; een verbrijzeld en verslagen hart zult U, o God, niet verachten.

PSALMEN 51:18-19

Hij beseftte natuurlijk dat het niet genoeg was om eenvoudigweg naar de tempel te gaan, daar zonder veel nadenken zijn geloften aan de Heere te betalen, bepaalde offers te brengen en daarna onveranderd weg te lopen. Hij beseftte dat God zijn hart wilde veranderen en dat hij gebroken en verbrijzeld moest zijn, oftewel berouwvol en nederig. Hij moest dus werkelijk een verandering in zijn innerlijke mens ervaren, en hij wist dat hij die zelf niet tot stand kon brengen. Daarom zei hij in vers 10:

Schep mij een rein hart, o God, en vernieuw in mijn binnenste een standvastige geest. Verwerp mij niet van voor Uw aangezicht en neem Uw Heilige Geest niet van mij weg. Geef mij de vreugde over Uw heil terug, ondersteun mij met een geest van vrijmoedigheid.

PSALMEN 51:12-14

Omdat hij wist dat God een verandering van hart nodig achtte en daarnaar zocht, en omdat hij beseftte dat hij zelf niet de macht had om zijn eigen hart te veranderen, riep hij tot God om in hem een rein hart te scheppen en in hem een standvastige geest te vernieuwen. En in vers 6 staat hetzelfde denkbeeld:

Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend.

PSALMEN 51:8

Hij wil niet alleen uiterlijke naleving van de godsdienst, maar ook oprechtheid. Met andere woorden, Hij wil dat een mens vanuit zijn hart oprecht is.

Hij had dus een innerlijke relatie met God zoals wij die nu mogen hebben, maar die maar heel weinig mensen in het Oude Testament zelfs maar wilden aangaan. Zijn relatie met God was er een van het hart. En telkens wanneer zijn hart niet goed was, miste hij in het bijzonder de gemeenschap met God waaraan hij gewend was geraakt.

21

Gebed voor Sion en oprechte offers

Nu heb ik gezegd dat de meeste van deze Psalmen op een toon van vertrouwen eindigen. Bij deze Psalm is het de vraag of hij wel of niet op zo'n toon eindigt. De verzen 18 en 19 zouden opgevat kunnen worden als een uiting van vertrouwen, maar niet helemaal. Het is opnieuw nog altijd een gebed. Het is nog altijd een gebed waarin God wordt gevraagd goed te doen, en geen verklaring van de zekerheid dat God goed zal doen. En ik denk dat David, omdat Psalm 32 kort na deze Psalm geschreven werd, zijn volledige uiting van vertrouwen bewaarde voor Psalm 32. Die Psalm is voornamelijk een uiting van zijn grote vertrouwen dat God zijn zonde vergeven heeft, enzovoort. Als je de twee Psalmen samen neemt, vind je dus al deze elementen. In Psalm 32 heb je zijn verklaring van vertrouwen, maar in de verzen 18 en 19 van deze Psalm vinden we wel iets wat vertrouwen benadert.

Hij zegt:

Doe goed aan Sion, naar Uw welbehagen; bouw de muren van Jeruzalem op. Dan zult U vreugde vinden in offers van gerechtigheid, in een brandoffer en een offer dat geheel verteerd wordt; dan zal men jonge stieren offeren op Uw altaar.

PSALMEN 51:20-21

Hij wist natuurlijk dat hij gezondigd had als het hoofd dat de hele natie vertegenwoordigde. Hij was de koning, en daarom zou een oordeel dat over hem kwam ook over de natie komen. Dat was bijna altijd het geval wanneer een natie een goddeloze koning had. De natie werd dan voor goddeloosheid gestraft. Hij bidt dus niet alleen om zelf vergeven te worden, maar ook om Gods goedheid voor de natie, oftewel voor Jeruzalem en Sion, de hoofdstad.

Hij zei:

Dan zult U blij zijn met rechtvaardige offers, met brandoffers en volledige brandoffers. Dan zullen ze jonge stieren op Uw altaar offeren.

Hij zegt dus in wezen: ‘U wilt niet alleen offers. Ik weet dat dit waar is. U wilt het offer van een gebroken geest en een gebroken en verbrijzeld hart. Dat is wat U wilt. Maar wanneer we dat eenmaal hebben, wanneer U de noodzakelijke verandering in ons hart teweeggebracht hebt, dan brengen we die bloedoffers. Dan offeren we die jonge stieren, en doen we dat op een manier die voor U aanvaardbaar is. Want dan gaat dat gepaard met een overgave van ons eigen hart, die door het offeren van die dieren wordt uitgebeeld.’

Zo vinden we hier zijn uiting van bekering. En als we dan naar Psalm 32 gaan, vinden we opnieuw, zoals ik al zei, de uiting van zijn vertrouwen en zijn blijdschap over het feit dat hij er volkomen zeker van was dat God hem deze grote zonde met Bathseba had vergeven, evenals de zonde tegenover Bathseba en tegenover haar man.

22

Lezing van Psalm 32

Psalm 32:

Welzalig is hij van wie de overtreding vergeven, van wie de zonde bedekt is. Welzalig de mens wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is. Toen ik zweeg, teerden mijn beenderen weg, onder mijn jammerklachten, de hele dag. Want dag en nacht drukte Uw hand zwaar op mij, mijn levensvocht veranderde in een zomerse droogte. Sela Mijn zonde maakte ik U bekend, mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. En Ú vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde. Sela Daarom zal iedere heilige tot U bidden ten tijde dat U Zich laat vinden. Voorzeker, een overstroming van machtige wateren zal hem niet bereiken. U bent mijn schuilplaats, U beschermt mij voor benauwdheid, U omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela Ik onderwijs u en leer u de weg die u moet gaan; ik geef raad, mijn oog is op u. Wees niet als een paard, als een muildier, dat geen verstand heeft. Zijn bek houdt men in toom met bit en toom; dan kan hij u niet te na komen. De goddeloze heeft veel smarten, maar wie op de HEERE vertrouwt, hem zal de goedertierenheid omringen. Verblijd u in de HEERE en verheug u, rechtvaardigen, zing vrolijk, alle oprechten van hart!

PSALMEN 32:1-11

23

Blijdschap, vergeving en oprechtheid

We kunnen zien dat David begint met blijdschap en vertrouwen. Vervolgens gaat hij verder met zijn getuigenis over hoe het was voordat hij zich bekeerde. Hij vermeldt dat hij zich inderdaad bekeerde, en komt dan zelfs op het punt dat hij een goddelijke profetie geeft, oftewel een Godsspraak, in de verzen 8 en 9. Hij is dus werkelijk een woordvoerder van God geworden. Hij heeft niet alleen vergeving en kwietschelding ontvangen, maar wordt nu ook als een profeet van God gebruikt om de lezer een goddelijke aansporing, een profetie, een Godsspraak te geven.

We zien dat de Psalm grotendeels een uiting van blijdschap over vergeving is. Het woord 'blessed', dat in de verzen 1 en 2 staat, betekent letterlijk 'gelukkig'. Sommigen zouden het zo vertalen:

Een onderwijzing van David. Welzalig is hij van wie de overtredding vergeven, van wie de zonde bedekt is. Welzalig de mens wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is.

PSALMEN 32:1-2

Toerekenen betekent natuurlijk dat het op zijn rekening wordt geschreven. Als God het niet op jouw rekening schrijft, is jou gerechtigheid toegerekend. Je bent rechtvaardig gerekend.

Merk op dat hij niet alleen spreekt over vergeving door Gods genade, maar ook over het hebben van een juiste geest:

In wiens geest geen bedrog is.

‘Guile’ betekent onoprechtheid, huichelarij of bedrog. De afwezigheid van bedrog is het kenmerk van een ware Israëliet. Ik kan dat zeggen omdat Jezus in Johannes, hoofdstuk 1, Nathanaël naar Zich toe zag komen en zei:

Jezus zag Nathanaël naar Zich toe komen en zei over hem: Zie, werkelijk een Israëliet in wie geen bedrog is.

JOHANNES 1:47

Dat wil zeggen: een oprecht man. Er was geen onoprechtheid in hem.

David had in Psalm 51 gezegd:

Zie, U vindt vreugde in waarheid in het binnenste, in het verborgene maakt U mij wijsheid bekend.

PSALMEN 51:6

Dat is oprechtheid. U zoekt een man die niet alleen vanbuiten de schijn van gerechtigheid heeft, maar ook in zijn innerlijke hart oprecht is. Een ware Israëliet, zei Jezus, is iemand in wie geen bedrog is.

Het is interessant dat er in de beschrijving van de honderdvierenveertigduizend in het boek Openbaring, in Openbaring 14, waar de honderdvierenveertigduizend Israëlieten worden beschreven, staat:

In hun mond is geen bedrog gevonden.

OPENBARING 14:5

[Vertalersnoot: De Engelse vertaling gebruikt hier hetzelfde woord „guile” als in Psalm 32 en Johannes 1. De HSV vertaalt het in Openbaring 14:5 met „leugen” en op de andere plaatsen met „bedrog”.]

Zij zijn ware Israëlieten. Dat houdt natuurlijk in dat iemand uiterlijk een Jood kan zijn, maar innerlijk geen Jood. Iemand kan zich uiterlijk aan de gebruiken van het judaïsme houden, maar in zijn hart niet oprecht zijn in zijn liefde voor God.

Hier stelt David de vergeven mens gelijk aan een oprecht mens. Hij zegt dat de mens aan wie de Heere geen zonde of ongerechtigheid toerekent, in wezen dezelfde mens is in wiens geest geen huichelarij is. Dit houdt natuurlijk in dat vergeving weliswaar door genade komt, dat niemand haar kan verdienen en dat God haar ons niet verschuldigd is, maar dat Hij toch iets vereist, ook al geeft Hij ons iets wat we niet verdienen. Hij vereist oprechtheid. Hij zal geen vergeving schenken aan iemand die huichelachtig doet alsof hij zich bekeert, maar aan iemand die zich werkelijk bekeert en een gebroken hart heeft over zijn zonden.

24

Schuldgevoel put lichaam en ziel uit

Vers 3 en 4 gaan over de ziekte. Bedenk dat in de meeste van deze psalmen lichamelijke symptomen worden genoemd. Vers 3 en 4 geven ons een beeld van die symptomen.

Toen ik zweeg, teerden mijn beenderen weg, onder mijn jammerklachten, de hele dag.

PSALMEN 32:3

Dit lijkt te betekenen: voordat ik mijn zonde beleed, met andere woorden, toen ik mijn zonde verborgen hield. Want in vers 5 zegt hij vervolgens:

Mijn zonde maakte ik U bekend, mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. En Ú vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde. Sela

PSALMEN 32:5

en toen veranderde alles. Blijkbaar betekent ‘toen ik zweeg’: voordat ik hierover bad, voordat ik mijn zonde beleed.

Wat gebeurde er? Er staat:

Mijn botten werden oud.

Bedenk dat de verwijzing naar beenderen een algemene uitspraak over zijn gezondheid is.

Want dag en nacht drukte Uw hand zwaar op mij, mijn levensvocht veranderde in een zomerse droogte. Sela

PSALMEN 32:4

Hij voelde zich gewoon uitgedroogd. Lichamelijk was al zijn kracht verdwenen. Hij had geen wil om te leven en geen wil om ook maar iets te doen. Hij voelde de schuld zo zwaar op zich drukken dat die lichamelijke symptomen in zijn lichaam begon te veroorzaken.

Dat zijn beenderen oud werden, het is moeilijk om precies te weten waarop dat doelt. Maar het opdrogen van zijn vocht lijkt te verwijzen naar het feit dat al zijn lichamelijke energie wegvloede. Omgaan met schuld put je uit. Daar komt depressie zo vaak vandaan. Er is een schuldgevoel dat niet is opgelost. Er is geen besef van vergeving, óf omdat er geen vergeving gekomen is, óf omdat de duivel je ervan overtuigt dat je nog steeds schuldig bent en je ten onrechte veroordeelt, ondanks het feit dat er wel vergeving gekomen is.

Het gevoel veroordeeld te zijn, put iemands emotionele energie sterk uit, omdat je voortdurend onder die last gebukt gaat. Hij zegt dat Gods hand zwaar op hem drukte. De last van de schuld drukte op hem en beroofde hem van zijn energie. Hij voelde het in zijn lichamelijke bestaan. Het was alsof zijn beenderen oud werden en het vocht in zijn lichaam opdroogde. Daar hebben we dus een verwijzing naar het effect op zijn lichaam.

25

Belijdenis, zonde en lichamelijke ziekte

Dan krijgen we in vers 5 zijn berouw en zijn belijdenis. Hij zegt:

Ik heb mijn zonde aan U bekendgemaakt en mijn ongerechtigheid niet verborgen.
Ik zei: ik zal mijn overtreding aan de Heer belijden, en U vergaf de schuld van mijn zonde.

Dit betekende vermoedelijk dat dit kermen en dit opdrogen van zijn vocht op dat moment allemaal ophield. Toen hij zweeg, toen hij ervan terugschrok zijn zonde te belijden, toen hij deed alsof hij niet gezondigd had of negeerde dat hij het wel had gedaan, kwamen deze lichamelijke symptomen over hem.

Ik geloof dat lichamelijke ziekteverschijnselen vaak door zonde worden veroorzaakt. Het zou even verkeerd zijn om te zeggen dat dit nooit het geval is als om te zeggen dat dit altijd het geval is. Want het is niet in alle gevallen waar, maar in sommige gevallen wel. Toen de discipelen en Jezus in Johannes 9 een blindgeboren man tegenkwamen, zeiden de discipelen:

En Zijn discipelen vroegen Hem: Rabbi, wie heeft er gezondigd, hij of zijn ouders, dat hij blind geboren zou worden?

JOHANNES 9:2

Jezus zei:

Geen van beiden.

JOHANNES 9:3

Hij zei dat deze man blind geboren was, zodat de werken van God in hem zichtbaar konden worden. Daarmee gaf Hij aan dat de ziekte van de man niet rechtstreeks verband hield met enige zonde die hijzelf of zijn ouders hadden begaan.

Bij een andere gelegenheid echter, in Johannes 5, toen Jezus de man bij het badwater van Bethesda genas, zei Hij tegen de man:

Zondig niet meer, opdat u niet iets ergers overkomt.

JOHANNES 5:14

De meeste lezers zouden daaruit opmaken dat zijn verlamming, waarvan Jezus hem zojuist had genezen, het gevolg was van een bepaalde zonde. Jezus zei:

Doe het niet opnieuw, anders zal het de volgende keer erger zijn.

We zien dus inderdaad dat sommige lichamelijke ziekten verband houden met specifieke zondige daden en andere niet.

In Jakobus 5 zien we dit begrip heel duidelijk naar voren komen. Jakobus 5:14 en 15:

Is iemand onder u ziek? Laat hij dan de ouderlingen van de gemeente bij zich roepen en laten die voor hem bidden en hem met olie zalven in de Naam van de Heere. En het gelovige gebed zal de zieke behouden en de Heere zal hem weer oprichten. En als hij zonden gedaan heeft, zal hem dat vergeven worden.

JAKOBUS 5:14-15

Dan vers 16:

Belijd elkaar de overtredingen en bid voor elkaar, opdat u gezond wordt. Een krachtig gebed van een rechtvaardige brengt veel tot stand.

JAKOBUS 5:16

Let op het verband daar. Hij zegt dat er zieke mensen in de gemeente zijn. De oudsten moeten voor hen bidden en hen met olie zalven. Als zij toevallig zonden hebben begaan, wat inhoudt dat het om zonden gaat die verband houden met hun ziekte, kunnen zij op dat moment vergeving ontvangen en weer opgericht worden. Maar hij

zegt dat het noodzakelijk is dat zij die zonden belijden. Wij moeten onze overtredingen, of onze zonden, aan elkaar belijden, zodat wij genezen kunnen worden. Dat sluit aan bij wat David zegt:

Toen ik zweeg, teerden mijn beenderen weg, onder mijn jammerklachten, de hele dag. Want dag en nacht drukte Uw hand zwaar op mij, mijn levensvocht veranderde in een zomerse droogte. Sela Mijn zonde maakte ik U bekend, mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. En Ú vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde. Sela

PSALMEN 32:3-5

Jakobus beaamt dat ziekte soms wordt veroorzaakt door zonde, door concrete zondige daden. Als degene voor wie gebeden wordt zonden heeft begaan, moet die persoon ze op dat moment belijden. Dan kan de Heere die persoon vergeven en weer oprichten. In beginsel zien we dat op verschillende plaatsen in de Schrift die we zojuist hebben bekeken.

26

Vertrouwen en veiligheid na vergeving

Er is ook vertrouwen. En in dit geval is er meer vertrouwen dan in de vorige psalm, omdat deze later komt. Dat hij zich verheugt over de vergeving die hij heeft ontvangen, maakt duidelijk dat hij veel vertrouwen heeft. Dat komt vooral tot uitdrukking in vers 6 en 7, en ook in vers 10.

In vers 6 en 7 zegt hij:

Daarom zal iedere heilige tot U bidden ten tijde dat U Zich laat vinden. Voorzeker, een overstroming van machtige wateren zal hem niet bereiken.

PSALMEN 32:6

Dat wil zeggen: iemand die tot God bidt en zijn zonden belijdt, mag beslist verwachten dat God hem veiligheid en bescherming geeft. Zelfs wanneer je beproevingen als een vloed over je heen komen, zullen ze je niet raken. Daar is hij volkomen van overtuigd.

In vers 7 staat:

U bent mijn schuilplaats, U beschermt mij voor benauwdheid, U omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela

PSALMEN 32:7

Opnieuw geeft hij uiting aan een enorm vertrouwen en een enorm gevoel van veiligheid.

Hij heeft nu de gunst van God ontvangen. Nu hij zijn zonde heeft beleden, ziet God met welgevallen op hem neer. Hij kan er nu volkomen zeker van zijn dat God hem zal beschermen, omdat hij Zijn gunst heeft ontvangen. In vers 10 is er opnieuw vertrouwen:

De goddeloze heeft veel smarten, maar wie op de HEERE vertrouwt, hem zal de goedertierenheid omringen.

PSALMEN 32:10

We zien dus dat deze psalm van begin tot eind een uiting is van vreugde en vertrouwen in God, maar er wordt wel naar de zonde verwezen. Hoewel hij niet zegt welke zonde het was, verwijst hij wel naar het feit dat hij had gezondigd. Deze zonde had hem grote lichamelijke kwelling en grote zielenkwelling bezorgd, een kwelling van zijn geweten. Maar toen hij zijn zonde tegenover God beleet, kreeg hij het vertrouwen dat alles goed zou komen.

Eigenlijk zou niet alles goedkomen. God zei dat het zwaard nooit van zijn huis zou wijken, maar de omstandigheden zouden op zijn minst naar verhouding goed zijn. Dat wil zeggen: hij zou niet sterven en zijn relatie met God zou niet voorgoed verbroken worden. Wat voor hem het kostbaarst was, was daarna in elk geval nog intact, namelijk zijn relatie met God.

27

David spreekt namens God

Ten slotte zien we in deze psalm — het is eigenlijk niet het laatste wat erin staat, maar wel het laatste waarover wij zullen spreken — in vers 8 en 9 een godsspraak die David hier plotseling uitspreekt. Let erop dat hij in de eerste verzen in de derde persoon over de Heere spreekt: de Heere deed dit, de Heere deed dat.

Een onderwijzing van David. Welzalig is hij van wie de overtredding vergeven, van wie de zonde bedekt is. Welzalig de mens wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is.

PSALMEN 32:1-2

enzovoort. Hij spreekt in de derde persoon over de Heere. Daarna spreekt hij in de tweede persoon tot de Heere. In vers 6 en 7 spreekt hij de Heere namelijk in de tweede persoon aan. Hij spreekt dus in de tweede persoon tot de Heere. Wanneer je vervolgens bij vers 8 en 9 komt, spreekt hij in de eerste persoon namens de Heere. Aan het begin spreekt hij in de derde persoon over de Heere. Daarna spreekt hij in vers 6 en

7 in de tweede persoon tot de Heere. En nu, in vers 8 en 9, spreekt hij als profeet, in een godsspraak, in de eerste persoon namens de Heere. Hier zegt God, terwijl Hij door David spreekt:

Ik onderwijs u en leer u de weg die u moet gaan; ik geef raad, mijn oog is op u. Wees niet als een paard, als een muildier, dat geen verstand heeft. Zijn bek houdt men in toom met bit en toom; dan kan hij u niet te na komen.

PSALMEN 32:8-9

Vergeet niet dat David in Psalm 51 had gezegd:

Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren.

PSALMEN 51:13

Maar nu hij vergeven is, ontvangt hij een godsspraak van God die tot het volk wordt gericht, en God zegt:

Ik zal je leiden en je onderwijzen.

Niet David, maar de Heere Zelf zal ons Zijn wegen leren. Hij zegt:

Ik zal je de weg wijzen en je leren welke weg je moet gaan. Ik zal je met Mijn oog leiden.

[Vertalersnoot: De spreker volgt hier de Engelse formulering „I will guide thee with Mine eye”. De HSV vertaalt: „ik geef raad, mijn oog is op u”, en zegt dus niet letterlijk dat God met Zijn oog leidt.]

28

God leidt met Zijn alziende oog

Het is fijn om te weten dat Gods oog alles ziet. Als het Zijn oog is dat ons leidt in plaats van onze ogen, wat kunnen we ons dan veilig weten. Je zou niet geblinddoekt over de snelweg willen rijden, want dan zou je niet kunnen zien waar je tegenaan dreigt te rijden. Proberen je eigen leven te sturen zonder dat je in de toekomst kunt kijken, is bijna net zo'n ervaring. Je weet immers niet wat de toekomst brengt, en toch moet je afslagen nemen en beslissingen nemen die van invloed zijn op waar je morgen zult zijn.

Als je niet weet wat morgen zal brengen, kan het zijn alsof je geblinddoekt over een snelweg probeert te rijden. Je stuurt de auto verschillende kanten op, maar je weet niet echt waar hij verderop waarschijnlijk tegenaan zal botsen. Als ons leven uitsluitend afhangt van onze eigen kijk op de toekomst, als de beslissingen die we nemen volledig aan onszelf worden overgelaten, zoals bij de meeste mensen het geval is, dan kan bij elke afslag een ramp dreigen. Daarom hebben veel mensen iets om zich zorgen over te maken. Ik zou reden hebben om me zorgen te maken over mijn toekomst als mijn beperkte blik mijn wegen moest bepalen.

Maar God zegt:

Maak je geen zorgen. Ik zal je met Mijn oog de weg wijzen.

God ziet de toekomst al. God weet alles over jou en over elke omstandigheid waarmee jij ooit te maken zult krijgen. Hij kent het aantal haren op je hoofd. Hij weet zelfs hoeveel mussen er zijn. Hij weet het iedere keer wanneer er een op de grond valt en sterft, en dat moeten er elke dag duizenden zijn. Hij is Zich van elk daarvan bewust. Zijn volmaakte en volledige kennis, Zijn oog, rust op elke situatie. Op grond van Zijn alles overziende wijsheid en Zijn allesziende ogen zal Hij onze paden leiden, als wij ons door Hem laten leiden.

29

Gehoorzamen zonder bit en toom

Dat is precies waar vers 9 over gaat: als wij ons door Hem laten leiden. Hij zegt:

Wees niet als een paard, als een muildier, dat geen verstand heeft. Zijn bek houdt men in toom met bit en toom; dan kan hij u niet te na komen.

PSALMEN 32:9

De bewoording van het laatste deel van vers 9 is moeilijk. Hij zegt:

Hun mond moet met bit en teugel in bedwang worden gehouden, anders komen ze niet bij je in de buurt.

Het klinkt bijna alsof er staat dat ze naar je toe zullen komen als je ze geen hoofdstel omdoet. Maar ondanks de ongebruikelijke bewoording is het heel duidelijk dat de gedachte van het vers is dat het dier niet naar je toe zal komen, tenzij je het inderdaad een bit of een hoofdstel omdoet. Het zal je niet gehoorzamen. Het zal zich niet door jou laten leiden, tenzij je het een bit of een hoofdstel omdoet.

Dit geldt natuurlijk niet voor ieder paard. Sommige paarden zijn heel mak en kunnen zonder bit in bedwang worden gehouden. Maar het punt is dat wilde en temperamentvolle paarden, en ook muildieren, over het algemeen niet zomaar komen wanneer je ze roept of van richting veranderen wanneer je dat zegt. Ze moeten een hoofdstel om en een bit in hun mond krijgen. Een bit doet hun natuurlijk pijn. Zo zorg je ervoor dat ze gehoorzamen: door hun mond pijn te doen met een bit en ze met een hoofdstel stevig in bedwang te houden, waarbij je hun hele hoofd beteugelt, zodat je ze kunt laten afslaan in de richting waarin jij wilt dat ze gaan.

God zegt: 'Ik kan dat bij jou doen, maar dwing Me daar alsjeblieft niet toe. Waarom gehoorzaam je niet gewoon sneller? Waarom gehoorzaam je niet gewoon wanneer Ik spreek, in plaats van Mij ertoe te dwingen beperkende omstandigheden in je leven te brengen om je te dwingen een bepaalde kant op te gaan?'

30

Een roeping tijdens het fabriekswerk

Deze Schrifttekst schoot me eens te binnen. Ik werkte in een fabriek waar gitaarversterkers werden gemaakt. Het was een heel klein en pas opgericht bedrijf. Er werkten maar ongeveer dertig of eenendertig fabrieksarbeiders, en ik was een van hen. Ongeveer elf van die ruim dertig fabrieksarbeiders waren christen, en de voorman in de fabriek was ook christen, een nieuwe christen. Toen ik aan hem werd voorgesteld en hij hoorde dat ik Bijbelleraar was, kwam hij soms naar mijn werkplek, haalde me van mijn werk en stelde me vragen over de Schrift en dat soort dingen. Het was echt een geweldige baan.

Ik vond het er fijn. Het was een goede christelijke omgeving, met fijne gemeenschap tijdens de lunch en alles, en het was gewoon een geweldige situatie. Bovendien was het een goedbetaalde baan. Het was een baan die ik echt met plezier deed. Maar ik begon het gevoel te krijgen dat ik iets productievers met de tijd van de Heere moest doen. Het was de bestbetaalde baan die ik ooit had gehad en ik vond het er fijn. Ik had er geen enkele belangstelling voor om ontslag te nemen. Maar er begon in mij een groeiende ontevredenheid te ontstaan. Ik vond dat ik mijn tijd directer voor de bediening moest gebruiken en dat elke dag die ik op mijn werk doorbracht, ten koste begon te gaan van de tijd die ik aan productieve dingen zou moeten besteden.

Sommige jongens die daar werkten, kwamen trouwens naar mijn Bijbelstudies, die ik ergens anders hield. Op een dag had ik bijzonder sterk het gevoel dat ik misschien ontslag moest nemen en me voltijs aan de bediening moest wijden. Ik sprak met een van de broeders daar die mijn Bijbelstudies bijwoonde, en die avond zou ik een studie geven. Ik zei: 'Ik heb nog niet echt besloten waarover ik vanavond les zal geven. Heb je ideeën? Is er iets waarover je iets wilt horen?'

Hij zei: 'Ja. Waarom geef je geen les over goddelijke leiding?'

Ik zei: 'Dat is een goed idee.'

Ik ging terug naar mijn werkplek en dacht daarover na. Ik besepte dat het nogal vreemd leek dat ik les zou geven over goddelijke leiding, terwijl ik het gevoel had dat de Heere mij ertoe leidde iets te doen en ik niet zeker wist of ik het wel deed. Ik bedoel, ik had geen ontslag genomen en al een paar dagen voelde ik druk om dat wel te doen.

31

Gods leiding bij een moeilijke beslissing

Tijdens de koffiepauze ging ik naar het toilet en sloeg mijn Bijbel open. Ik stal geen tijd van mijn werkgever. Ik sloeg mijn Bijbel open bij deze passage, waar God in vers 8 en 9 zei:

Een onderwijzing van David. Welzalig is hij van wie de overtreding vergeven, van wie de zonde bedekt is. Welzalig de mens wie de HEERE de ongerechtigheid niet toerekent, en in wiens geest geen bedrog is. Toen ik zweeg, teerden mijn beenderen weg, onder mijn jammerklachten, de hele dag. Want dag en nacht drukte Uw hand zwaar op mij, mijn levensvocht veranderde in een zomerse droogte. Sela Mijn zonde maakte ik U bekend, mijn ongerechtigheid bedekte ik niet. Ik zei: Ik zal mijn overtredingen belijden voor de HEERE. En Ú vergaf mijn ongerechtigheid, mijn zonde. Sela Daarom zal iedere heilige tot U bidden ten tijde dat U Zich laat vinden. Voorzeker, een overstroming van machtige wateren zal hem niet bereiken. U bent mijn schuilplaats, U beschermt mij voor benauwdheid, U omringt mij met vrolijke gezangen van bevrijding. Sela Ik onderwijs u en leer u de weg die u moet gaan; ik geef raad, mijn oog is op u. Wees niet als een paard, als een muildier, dat geen verstand heeft. Zijn bek houdt men in toom met bit en toom; dan kan hij u niet te na komen. De goddeloze heeft veel smarten, maar wie op de HEERE vertrouwt, hem zal de goedertierenheid omringen. Verblijd u in de HEERE en verheug u, rechtvaardigen, zing vrolijk, alle oprechten van hart!

PSALMEN 32:1-11

Ik beseftte dat ik wachtte op een nog dringender omstandigheid die mij uit die baan zou verdrijven. Ik verwachtte dat er bepaalde omstandigheden zouden veranderen waardoor ik gedwongen zou worden de baan op te geven, als God wilde dat ik dat deed. Maar toen ik deze Schrift opende, had ik het gevoel dat God zei: ‘Luister, Ik spreek al tot je hart. Waarom gehoorzaam je niet gewoon? Dwing Mij niet om hardhandig op te treden.’

Ik had echt het gevoel dat dit een woord op het juiste moment was. Ik kende deze Schrift niet eens. Ik had die vele jaren daarvoor wel eens opengeslagen, maar ik had hem niet gelezen of onthouden. Ik sloeg hem gewoon open en had het gevoel dat de Heere zei: ‘Goed, Ik vertel je al wat je moet doen. Wanneer ga je gehoorzamen?’

32

Ontslag en een nieuwe plek in de bediening

Die avond, toen ik les gaf, had ik dus een zeer toepasselijk woord over goddelijke leiding. Want ik kon onderwijzen dat je de Heere je moet laten leiden zonder dat Hij je hoeft te dwingen dingen te doen. Ik ging naar mijn baas en zei: ‘Ik denk dat de Heere mij zegt dat ik deze baan moet opzeggen. Ik denk dat ik waarschijnlijk mijn ontslag moet indienen met een opzegtermijn van twee weken.’

Hij zei: ‘Nou, als de Heere je zegt dat je moet stoppen, hoeft je helemaal geen opzegtermijn in acht te nemen.’ Hij was christen. Hij zei: ‘Wat mij betreft hoeft je morgen niet eens terug te komen als je niet het gevoel hebt dat de Heere wil dat je blijft.’

Het was dus echt een zegen. De Heere maakte mij vrij. Het mooie was dat ik destijds vrijgezel was en bij mijn ouders woonde. Toen ik mijn vader vertelde dat ik mijn baan had opgezegd, begreep hij het gewoon niet. Zulke dingen in mijn manier van leven begreep hij vaak niet. Sindsdien heeft hij veel geleerd over leven uit geloof en dat soort dingen. Maar dit was vroeg in mijn bediening, en het meeste van wat hij heeft geleerd, heeft hij door mijn ervaringen geleerd.

Hij zei niets, en ik wist dat hij dacht: ‘Wat gaat die jongen nu doen? Hij had een goede baan en hij is er zomaar bij weggelopen’, enzovoort. Hij geloofde niet dat ik de Heere had gehoord.

Het mooie was dat ik de volgende dag een telefoontje kreeg van een man die mij nog nooit had ontmoet. Dat gebeurde op het tijdstip waarop ik normaal gesproken op mijn werk zou zijn geweest als ik de dag daarvoor geen ontslag had genomen. Hij vroeg mij om jeugdvoorganger in zijn gemeente te worden, en het was een betaalde functie. Hij had mij nog nooit ontmoet. Hij had alleen over mij gehoord. Enkele mensen uit zijn gemeente hadden een Bijbelstudie bij iemand thuis bezocht waar ik les gaf. Uitsluitend op grond van hun aanbevelingen wilde hij dat ik in zijn gemeente kwam werken. Ik bad erover en had een gesprek met hem, en de Heere bracht ons tot die samenwerking.

Ik vond het mooi, want ik zou op mijn werk zijn geweest en dat telefoontje hebben gemist als ik de dag daarvoor geen ontslag had genomen. De Heere had door dit vers tot mij gesproken om het echt te doen. Het was gewoon een ideale situatie. De Heere bracht alles op de juiste manier bij elkaar.

33

David leert en onderwijst zijn les

En zo keert David, nadat hij vergeving heeft ontvangen, terug naar zijn taak om te profeteren en de woorden van de Heere te spreken. Misschien deed zelfs dit woord hem een beetje pijn, want er was een periode waarin hij schuldig was aan zijn zonde en zich niet bekeerde. De profeet Nathan moest naar hem toe komen en hem praktisch in het gezicht slaan om hem zijn fout te laten inzien en hem tot bekering te brengen. Daarna kon hij terugkijken en zeggen: ‘O, daarom waren mijn beenderen zo uitgedroogd. Daarom maakte ik al dit lichamelijke en geestelijke verdriet door.’ Het was alsof God hem een toom moest aandoen. Hij had eerder niet gereageerd. Hij zag zijn zonde niet voor wat die was en keerde zich er niet van af zoals hij had moeten doen. Het was bijna alsof hij een koppige muilezel was en God een profeet naar hem toe moest sturen om hem terecht te wijzen en hem deze lichamelijke symptomen te zenden.

David leerde dus een les en werd vervolgens Gods spreekbuis om die les te onderwijzen. Het vormt bijna de vervulling van zijn voorspelling in Psalm 51:

Dan zal ik overtreders Uw wegen leren en zondaars zullen zich tot U bekeren.

PSALMEN 51:13

We kunnen zien dat de toon van vreugde in het laatste vers wordt hervat:

Wees blij in de Heer en verheug je, rechtvaardigen, en juich van vreugde, iedereen die oprecht van hart is.

Ook dit benadrukt dat iemand oprecht van hart is. Dat werd zowel in hoofdstuk 51 benadrukt als eerder in deze psalm, in vers 2.

Daarmee hebben we twee van de boetepsalmen behandeld. De andere zullen we hopelijk wat sneller kunnen behandelen. Deze vereisten wat meer bespreking.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Spreuken 17:22
- Psalmen 51:1-2
- 2 Samuel 12:1-4
- 2 Samuel 12:5-6
- 2 Samuel 12:13-14
- 2 Samuel 12:10
- Psalmen 51:3-21
- Psalmen 51:3-4
- Psalmen 32:1
- Psalmen 32:2
- Psalmen 51:4
- 1 Johannes 1:7
- 2 Petrus 3:9

- Ezechiël 33:11
- Genesis 9:6
- Psalmen 51:16
- Genesis 39:8-9
- Psalmen 51:6
- 1 Korinthe 6:19-20
- 1 Korinthe 3:17
- 1 Samuel 16:11
- Psalmen 51:10
- Spreuken 3:8
- Psalmen 23:1
- Psalmen 23:4
- Psalmen 119:67
- Psalmen 51:17
- Psalmen 40:6
- Psalmen 40:9
- Psalmen 51:18
- Psalmen 51:18-19
- Psalmen 51:12-14
- Psalmen 51:8
- Psalmen 51:20-21
- Psalmen 32:1-11
- Psalmen 32:1-2
- Johannes 1:47
- Openbaring 14:5
- Psalmen 32:3
- Psalmen 32:5
- Psalmen 32:4
- Johannes 9:2
- Johannes 9:3
- Johannes 5:14
- Jakobus 5:14-15
- Jakobus 5:16
- Psalmen 32:3-5

- Psalmen 32:6
- Psalmen 32:7
- Psalmen 32:10
- Psalmen 32:8-9
- Psalmen 51:13
- Psalmen 32:9

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.